

RO

RO

RO

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 29.10.2009
COM(2009) 590 final

RAPORT AL COMISIEI

**RAPORT ANUAL CU PRIVIRE LA INSTRUMENTUL PENTRU POLITICI
STRUCTURALE DE PREADERARE (ISPA) 2008**

[SEC(2009)1443]

CUPRINS

1.	Noi proiecte ISPA	5
2.	Noi angajamente	5
3.	Proiecte finanțate în perioada 2005-2008	5
4.	Plăți	6
5.	Tabel recapitulativ.....	7
6.	Forme și metode de asigurare a asistenței tehnice	8
7.	Asistența tehnică la inițiativa țării beneficiare	8
8.	Asistența tehnică la inițiativa Comisiei.....	9
9.	Punere în aplicare.....	10
10.	Monitorizarea proiectelor.....	10
11.	Gestionare și control financiar, inclusiv <i>SEID</i>	11
12.	Evaluarea riscului.....	12
13.	Constatările Curții de Conturi Europene.....	12
14.	Parteneri de cofinanțare – BEI, BERD și KfW	12
15.	Achiziții publice	13
16.	Politica în domeniul concurenței.....	13
17.	Politica de mediu.....	13
18.	Politica în domeniul transportului.....	14
19.	Acțiuni publicitare.....	15

Introducere

După Consiliul European de la Bruxelles, din iunie 2004, care a acordat Croației statutul de *țară candidată*, aceasta a beneficiat de ISPA de la 1 ianuarie 2005. Astfel Croația a urmat țărilor beneficiare ISPA precedente, care au primit asistența ISPA din momentul în care a fost creat acest instrument, în 2000. La 1 ianuarie 2007 Bulgaria și România au devenit membre ale Uniunii Europene și au încetat să beneficieze de finanțările pentru preaderare, inclusiv ISPA. Ca urmare a aderării acestor două țări, Croația a rămas ultima țară care primește finanțare ISPA. În consecință, prezentul raport cuprinde numai activitățile ISPA realizate de Croația.

În anul 2008, s-a înregistrat o îmbunătățire semnificativă a ritmului de punere în aplicare a proiectelor în Croația, prin semnarea mai multor contracte importante, începerea efectivă a lucrărilor și efectuarea primelor plăți intermediare. Ofertarea și contractarea se realizează în continuare mai greu decât ar fi de dorit, ceea ce reflectă o perpetuare a problemelor de gestionare și coordonare, precum și lipsa de personal calificat. Cu toate aceste probleme, s-au înregistrat progrese constante în cursul anului. La începutul lui 2008, 11 din totalul de 24 de licitații prevăzute pentru toate proiectele erau începute sau încheiate, 3 contracte de lucrări fiind semnate și în curs de punere în aplicare. Cu toate acestea, către sfârșitul lui 2008, numărul de ofertări lansate sau încheiate se ridicase la 18, cu un total de 13 contracte semnate și în curs de punere în aplicare. Mai mult, trebuie remarcat că ofertarea și contractarea s-au încheiat pentru 3 dintre cele 6 proiecte ISPA.

Transformarea Agenției de implementare din Oficiu Central de Plăți și Contractare (CFCU - organism care face parte din structurile Ministerului Finanțelor) în Agenție Centrală de Plăți și Contractare (CFCA - agenție guvernamentală) nu pare să fi avut efectul imediat anticipat. Cu toate că nivelul salariilor în noua agenție este mai ridicat decât în alte instituții guvernamentale, CFCA a avut în continuare probleme de recrutare a personalului calificat și de reținere a acestuia. Într-o încercare de îmbunătățire a situației s-au intensificat eforturile de recrutare suplimentară și s-a continuat formarea personalului cu asistența Delegației Comisiei Europene (CE).

Un alt factor care a afectat progresul punerii în aplicare a proiectelor ISPA a fost pregătirea introducerii Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA). Trebuie să se recunoască faptul că aceste pregătiri au distras într-o oarecare măsură atenția unora dintre organismele-cheie implicate în punerea în aplicare a proiectelor ISPA din cauza necesității de reorganizare a personalului lor și de obținere a acreditării pentru gestionarea fondurilor IPA.

Bugetul ISPA

În conformitate cu sistemul contabil utilizat de Comisie, care se raportează la activitățile desfășurate, resursele ISPA au fost alocate în cadrul a două linii bugetare: linia bugetară funcțională B13.01.04.02 și linia bugetară operațională B13.05.01.01. Prima linie conține mijloacele de asigurare a cheltuielilor administrative de asistență tehnică (AT), în principal pentru consolidarea delegațiilor CE. Aceasta s-a închis în 2006. A doua linie bugetară cuprinde creditele disponibile pentru punerea în aplicare efectivă și operarea ISPA în Croația.

Linia de buget B13.05.01.01, de 7 888 041,30 EUR în 2008 acoperă toate cheltuielile pentru cofinanțarea proiectelor de infrastructură (măsurii).

Tabelul 1: Bugetul ISPA în 2008 – în EUR

Linie bugetară	Plăți efectuate
Linie bugetară funcțională B13.01.04.02 (închisă în 2006)	0
Linie bugetară operațională B13.05.01.01	7 888 041,30
Total	7 888 041,30

Finanțarea proiectelor

1. NOI PROIECTE ISPA

În 2008 nu a fost adoptat niciun proiect ISPA nou.

2. NOI ANGAJAMENTE

Având în vedere că instrumentul ISPA s-a încheiat în 2006, nu s-au mai efectuat angajamente noi în 2008 nici pentru proiecte privind mediul, nici pentru proiecte în sectorul transporturi.

3. PROIECTE FINANȚATE ÎN PERIOADA 2005-2008

În perioada 2005-2006, Comisia a aprobat în total 6 proiecte pe baza propunerilor prezentate de Croația. Dintre acestea, 3 sunt proiecte în sectorul mediului, 2 în sectorul transporturilor și unul privind măsurile AT orizontale (pentru organizarea comitetelor statutare de monitorizare și pentru sprijinirea agențiilor de implementare ISPA). Costurile totale de investiții eligibile pentru aceste proiecte se ridică la 123,052 milioane EUR, din care un total de 59 milioane EUR, adică 47,9%, s-a alocat ca finanțare ISPA. La sfârșitul anului 2006, Comisia angajase 100% din fondurile ISPA rezervate Croației pentru perioada 2005-2006, angajamentele fiind distribuite în mod echilibrat pentru sectoarele mediului și transporturilor.

Tabelul 2: Proiecte aprobate în Croația în perioada 2005-2006¹ – în EUR

Sector	Număr de decizii de proiecte	Costuri eligibile	Contribuție ISPA	Rata medie a subvenției %	Angajamente
Mediu înconjurător	3	46 287 701	29 466 355	63,65	29 466 355
Transporturi	2	76 502 738	29 271 310	38,26	29 271 310
AT orizontală	1	262 335	262 335	100	262 335
Total	6	123 052 774	59 000 000	47,94	59 000 000

¹ Din 2006 nu s-a mai aprobat niciun proiect din cauză că în acel an s-a încheiat programul ISPA.

4. PLĂȚI

În general, plățile pentru fiecare proiect de investiție se efectuează astfel: două avansuri reprezentând 20% din contribuția ISPA, plăți intermediare (rambursări) de până la 80% (și în cazuri excepționale până la 90%) din cofinanțare, precum și plata soldului final după încheierea proiectului. Plățile efectuate în 2008 pentru proiecte ISPA aprobate în Croația au totalizat 7,88 milioane EUR, reprezentând 13,3% din finanțările corespunzătoare ISPA. Această cifră se află în contrast puternic cu cifra echivalentă de la nivelul anului anterior, de numai 124 629 EUR.

Prin urmare, în 2008 s-au înregistrat progrese mai importante în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor ISPA. Această situație se reflectă în creșterea numărului de solicitări pentru al doilea avans și pentru plăți intermediare. Plățile intermediare au o semnificație specială, având în vedere că reprezintă rezultatul punerii în aplicare efective a proiectului (respectiv plata facturilor) și nu transferuri de plăți în avans, așa cum a fost cazul de cele mai multe ori până în 2008. La finalul perioadei 2005-2008, totalul plăților către Croația se ridică la 14 083 747,30 EUR, reprezentând 28,87% din angajamentele bugetare puse în aplicare în perioada respectivă (59 milioane EUR) și mai mult decât dublul sumei plătite până la finalul anului 2007.

Tabelul 3: Plăți - în EUR

Sector	2005-2007	2008	Total 2005-2008
Mediu	3 043 266	2 443 261,00	5 486 527,00
Transporturi	2 975 344	5 412 008,30	8 387 352,30
AT	177 096	32 772,00	209 868,00
Total	6 195 706	7 888 041,30	14 083 747,30

5. TABEL RECAPITULATIV

Tabelul 4 ilustrează sinteza intervențiilor ISPA atât pentru anul 2008 cât și pentru perioada 2005-2008.

Tabelul 4: Proiecte aprobate în Croația în 2005-2008 – în EUR

Subsector	Nr de proiecte	Costuri eligibile	Contribuție ISPA	2008		2005 – 2008	
				Angajament	Plăți	Angajament	Plăți
Mediu							
Apă	0	0	0	0	0	0	0
Apă și ape reziduale	1	36 000 000	22 500 000	0	2 250 000	22 500 000	4 500 000
Ape reziduale	0	0	0	0	0	0	
Deșeuri solide	1	8 823 601	6 000 049	0	0	6 000 049	600 005
Calitatea aerului	0	0	0	0	0	0	
Măsuri orizontale	1	1 464 100	966 306	0	193 261	966 306	386 522
Total sector	3	46 287 701	29 466 355	0	2 443 261	29 466 355	5 486 527
Transporturi							
Drumuri	0	0	0	0	0	0	
Căi ferate	1	75 761 000	28 789 180	0	5 412 008,3	28 789 180	8 290 926,3
Drumuri și căi ferate	0	0	0	0	0	0	
Ape interioare	0	0	0	0	0	0	
Aeroporturi	0	0	0	0	0	0	
Măsuri orizontale	1	741 738	482 130	0	0	482 130	96 426,00
Sector total	2	76 502 738	29 271 310	0	5 412 008,3	29 271 310	8 387 352,3
Măsuri orizontale							
AT	1	262 335	262 335	0	32 772	262 335	209 868
TOTAL	6	123 052 774	59 000 000	0	7 888 041,3	59 000 000	14 083 747,3

Asistență tehnică

6. FORME ȘI METODE DE ASIGURARE A ASISTENȚEI TEHNICE

Recurgerea la măsuri de asistență tehnică reprezintă un element esențial pentru proiectele ISPA, asigurând programarea și punerea în aplicare a acestora cu succes. Aceste măsuri se concentrează pe elaborarea și punerea în aplicare a proiectelor împreună cu implicarea strânsă a beneficiarilor, aplicându-se în acest fel principiul „învățare prin practică”. De asemenea, prin sprijinul acordat consolidării instituționale și ameliorării capacității administrative, ISPA contribuie la pregătirea țărilor beneficiare pentru implementarea instrumentelor politicii de coeziune, în special, în acest caz, Fondul de coeziune.

Se folosesc două tipuri de măsuri de asistență tehnică:

- asistență tehnică desfășurată la inițiativa țării beneficiare și care este legată direct de finanțarea proiectului, de exemplu elaborarea/realizarea proiectului, precum și de asistența tehnică pentru punere în aplicare și pentru ameliorarea capacității administrative;
- asistență tehnică desfășurată la inițiativa Comisiei și care se leagă în principal de activități executate de către Delegația CE, inclusiv evaluarea proiectelor;

7. ASISTENȚA TEHNICĂ LA INIȚIATIVA ȚĂRII BENEFICIARE

Pregătirea proiectelor și consolidarea instituțională

Măsurile AT de pregătire a proiectelor trebuie să asigure, în ceea ce privește pregătirea, precum și gestionarea și executarea, prezentarea de către țările beneficiare în fața Comisiei, în vederea obținerii unei finanțări ISPA, a unor proiecte coerente din punct de vedere tehnic și financiar. Atunci când este necesar, aceste măsuri pot include elaborarea unor studii de strategie privind (sub)sectoarele eligibile pentru finanțarea ISPA. Mai mult, măsurile AT au, în mod normal, drept obiectiv realizarea unui flux de proiecte de calitate prin asigurarea la timp a unui număr suficient de proiecte acceptabile pentru a oferi țării beneficiare posibilitatea de a angaja pe deplin și de a absorbi fondurile disponibile. Existența unui flux de proiecte solide este, de asemenea, esențială pentru implementarea cu succes a IPA. În această privință, două din cele trei măsuri de asistență tehnică puse în aplicare în prezent vizează pregătirea fluxurilor de proiecte IPA în sectorul mediului și în sectorul transporturilor. Cea de-a treia măsură vizează dezvoltarea capacității instituționale în cadrul CFCA de a gestiona și realiza proiecte ISPA.

În total, în perioada 2005-2006 au fost aprobate în total 2 măsuri AT privind pregătirea proiectelor, ceea ce reprezintă un cost total eligibil de 2 205 838 EUR, din care 1 448 436 EUR (65,6%) reprezintă finanțarea ISPA. În perioada 2005-2006, s-a aprobat o măsură de asistență tehnică privind dezvoltarea capacității instituționale, ceea ce înseamnă un cost total eligibil de 262 335 EUR, finanțat în totalitate prin ISPA.

**Tabelul 5: Măsuri de asistență tehnică luate la inițiativa Croației
2005-2008 – în EUR**

Subsector	Număr de proiecte	Costuri eligibile	Contribuție ISPA	Angajamente 2008	Plăți 2008	Angajamente 2005-2008	Plăți 2005-2008
Mediu							
Total, pe sector	1	1 464 100	966 306	0	193 262,00	966 306	386 522,00
Transporturi							
Total, pe sector	1	741 738	482 130	0	0	482 130	96 426,00
AT orizontală							
Total, pe sector	1	262 335	262 335	0	32 772,00	262 335	209 868,00
TOTAL	3	2 468 173	1 710 771	0	226 034,00	1 710 771	692 816,00

8. ASISTENȚA TEHNICĂ LA INIȚIATIVA COMISIEI

De la începutul ISPA, activitățile de asistență tehnică realizate la inițiativa sau în numele Comisiei se concentrează pe asigurarea capacității Delegației CE de a executa proceduri de control *ex-ante* (inclusiv evaluări de proiecte) în conformitate cu standardele impuse pentru gestionarea fondurilor comunitare. Nu s-a finanțat prin ISPA nicio astfel de măsură de asistență tehnică din 2006. De atunci, toate măsurile de asistență tehnică de acest tip se finanțează prin IPA.

Gestionare și punere în aplicare

9. PUNERE ÎN APLICARE

Primele două proiecte din Croația au fost aprobate în decembrie 2005; iar ultimele patru au fost aprobate în iulie și septembrie 2006. La sfârșitul anului 2008, începuse punerea în aplicare concretă la patru din cele șase proiecte ISPA, inclusiv două din cele trei proiecte de infrastructură. În plus, se aflau în desfășurare licitații pentru încă cinci contracte, inclusiv ultimele două proiecte pentru care contractele nu sunt încheiate până în prezent.

Ritmul licitațiilor pentru contractele individuale a rămas haotic. Într-un caz, semnarea principalului contract de lucrări pentru un proiect a trebuit să fie amânată din cauza întârzierilor în încheierea contractului de supervizare corespunzător. În cazul altor licitații s-au înregistrat întârzieri din cauza necesității de a se prezenta din nou rapoarte de evaluare și de a se emite versiuni corectate ale documentelor de licitație. Într-un alt caz, o licitație s-a amânat pentru multă vreme din cauza lipsei de oferte convenabile. Totuși, aceste din urmă probleme sunt specifice pentru orice proces de licitație și reflectă în continuare lipsa relativă de experiență a CFCA în punerea în aplicare a proiectelor și, prin urmare, nu ar trebui să li se atribuie o prea mare semnificație. În mod evident, cel mai important fapt care trebuie remarcat este că, în prezent, cele mai multe dintre proiecte au intrat în stadiul de punere în aplicare, ceea ce reprezintă un moment important în punerea în aplicare a ISPA în Croația.

De la începutul anului 2008, agenția de punere în aplicare ISPA din Croația a continuat să sufere din cauza lipsei personalului cu experiență necesar și din cauza gestionării defectuoase. Continuă, de asemenea, să apară probleme din cauza lipsei de experiență a beneficiarilor finali la pregătirea și desfășurarea de licitații internaționale. Spre lauda lor, autoritățile croate au încercat să rezolve aceste probleme prin înlocuirea personalului atunci când aceasta a fost necesară și prin intensificarea activităților de formare pentru beneficiarii finali.

10. MONITORIZAREA PROIECTELOR

Monitorizarea și evaluarea globală a desfășurării și eficacității implementării se realizează prin întâlniri periodice la sediile delegațiilor CE, prin rapoarte de monitorizare prezentate de către organismele care răspund de punere în aplicare, vizite la fața locului ale serviciilor Comisiei și prin monitorizarea oficială cu ocazia întâlnirilor semestriale ale Comitetului pentru monitorizare ISPA din Croația, precum și prin primirea de rapoarte anuale ISPA pentru fiecare proiect, din partea autorității de implementare.

Până la descentralizarea completă a gestionării fondurilor ISPA (folosind Sistemul de punere în aplicare cu gestionare descentralizată extins – SEID, numai cu control *ex-post* din partea Comisiei), personalul Delegației CE din Croația va continua să joace un rol important în supervizarea gestionării zilnice, a punerii în aplicare și a monitorizării măsurilor ISPA. Din cauza gestionării inegale și în continuare lipsite de fiabilitate a măsurilor ISPA de către autoritățile croate se pare că, pentru viitorul imediat, rămân necesare controalele *ex-ante* pentru licitație și contractare. Pregătirile pentru trecerea la SEID vor depinde de o îmbunătățire a funcționării structurii actualului Sistem de punere în aplicare cu gestionare descentralizată (SID) cu

controale *ex-ante* din partea Delegației CE. În acest context, nu se anticipează realizarea SEID pentru Croația înainte de a doua jumătate a anului 2010.

În 2008, au avut loc în Croația două întâlniri ale comitetului de monitorizare ISPA, în iunie și, respectiv, în noiembrie. Principalele idei rezultate din întâlniri au fost: o îmbunătățire semnificativă a contractării proiectelor și a valorii plăților efectuate; necesitatea de extindere a regulii N+2 pentru unul dintre proiecte din cauza dificultăților apărute în cursul licitației, aflate în afara domeniului de competență al Autorității contractante; faptul că s-au îndeplinit toate condițiile legate de articolul 8 conținute în memorandumurile financiare pentru toate proiectele ISPA; necesitatea de înaintare a cererilor de modificare pentru două memorandumuri financiare; necesitatea de îmbunătățire a calității datelor incluse în rapoartele de monitorizare ISPA, precum și a prezentării acestora; necesitatea de organizare a licitațiilor pentru contractele de infrastructură rămase, pentru a se asigura realizarea tuturor lucrărilor în cadrul perioadelor de eligibilitate ale memorandumurilor financiare respective. Trebuie remarcat că s-au înregistrat mai multe probleme neașteptate în timpul procesului de licitație, care au produs dificultăți speciale pentru două dintre proiectele de infrastructură. Totuși, pe de altă parte, cel mai mare proiect ISPA este, în prezent, contractat în întregime și punerea în aplicare a lucrărilor avansează în ritm susținut.

11. **GESTIONARE ȘI CONTROL FINANCIAR, INCLUSIV SEID**

Principalele cerințe atât pentru gestionarea și controlul financiar, cât și pentru tratarea neregulilor sunt reglementate de dispozițiile regulamentului ISPA și ale anexei III la Memorandumul financiar, în conformitate cu regimul de control *ex ante* efectuat de către Comisie. Aceste cerințe sunt similare celor care se aplică în cazul Fondului de coeziune și a fondurilor structurale. Elementele fundamentale se referă la instituirea unor sisteme și proceduri interne de control financiar care să asigure transparența și caracterul nediscriminatoriu al procedurilor de achiziții, acuratețea cheltuielilor declarate, o capacitate de audit intern adecvată, o pistă de audit suficientă și un tratament adecvat al neregulilor.

Având în vedere implementarea lentă a proiectelor ISPA, s-a hotărât că în Croația nu vor avea loc audituri ISPA în 2008. Accentul principal, în anul 2008, pentru unitatea de audit din Direcția Generală Politica Regională s-a pus pe pregătirea introducerii IPA în Croația. Cu toate acestea, a avut loc un audit intern la Delegația CE din Zagreb. Principala concluzie a acestui audit a fost că Delegația gestionează eficient proiectele ISPA. Mai mult, s-a recomandat ca Delegația CE să exercite o presiune mai mare asupra autorităților croate pentru accelerarea ritmului de punere în aplicare a proiectelor, precum și pentru oferirea de formare profesională suplimentară pentru organismul de punere în aplicare în ceea ce privește controlul calității. O altă observație s-a referit la dificultățile întâmpinate de Delegația CE în recrutarea de personal calificat. Acestea au rezultat din procedurile de recrutare lungi, inflexibile și restrictive pe care este obligată să le folosească Delegația CE.

SID

Cerințele pentru acreditarea SID a Agenției pentru punere în aplicare din Croația, CFCA, sunt în conformitate cu prevederile articolului 164 din Regulamentul financiar. Comisia a aprobat acreditarea SID la 13 februarie 2006.

12. EVALUAREA RISCULUI

Strategia de audit planificată pentru 2008 și anii următori se bazează pe rezultatele unei analize a modului în care evoluează punerea în aplicare a ISPA și a obiectivelor conexe ale Direcției Audit din cadrul DG Politica Regională. Strategia de audit stabilește obiectivele definite de conducerea de nivel înalt din DG Politica Regională. Aceste obiective se definesc pe baza discuțiilor detaliate cu direcțiile operaționale, în decursul cărora se realizează un schimb de informații privind riscurile potențiale. Strategia de audit determină apoi acțiunile necesare pentru realizarea obiectivelor, ținând seama de riscurile identificate. În general, punerea în aplicare a strategiei reduce riscurile. În 2008 nu s-a realizat niciun audit din cauza progreselor limitate înregistrate în punerea în aplicare.

În sistemul de aprobare *ex-ante*, se verifică în mod prioritar dacă au fost puse în aplicare suficiente proceduri de control privind punerea în aplicare a proiectului și plățile. Cu toate acestea, gestionarea fondurilor de preaderare comportă un risc intrinsec, deoarece finanțările sunt oferite de o gamă variată de organizații și sisteme. Eligibilitatea cheltuielilor se determină în raport cu normele și condițiile stabilite la nivel comunitar și național, situație complexă care poate genera erori de interpretare. În prezent, autoritățile croate intenționează să solicite eliminarea, în a doua jumătate a anului 2010, a controalelor *ex-ante* pentru proiectele ISPA, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului 1266/1999.

13. CONSTATĂRILE CURȚII DE CONTURI EUROPENE

În anul 2008, nu au fost realizate audituri sau misiuni în Croația.

14. PARTENERI DE COFINANȚARE – BEI, BERD și KfW

Având în vedere experiența în domeniul pregătirii și punerii în aplicare a proiectelor, Comisia a păstrat periodic legătura cu aceste instituții de credit, atât la nivel transversal, pentru coordonarea aspectelor privind strategia și metodologia legate de programare și punere în aplicare, cât și la nivel național. Competențele de specialitate ale acestor bănci în ceea ce privește structurarea combinațiilor de finanțare pe bază de subvenționare/împrumut, inclusiv a acordurilor de parteneriat public-privat, sunt extrem de importante pentru ameliorarea calității proiectelor finanțate prin ISPA. Cu toate acestea, BEI nu este implicată în niciun proiect ISPA în Croația.

BERD este singura IFI implicată activ într-un proiect ISPA în Croația, oferind un împrumut de 10 milioane EUR pentru un proiect de mediu aprobat în 2005 – programul privind distribuirea apei și tratarea apelor reziduale din Karlovac.

Contribuția la politicile comunitare

15. ACHIZIȚII PUBLICE

De la demararea ISPA, una din provocările importante a fost îndeplinirea obligațiilor juridice privind achiziții publice sigure, echitabile și transparente, astfel cum sunt definite în ghidul PRAG. În multe cazuri, respectarea principiilor comunitare privind achizițiile publice a dus la întârzieri în realizarea proiectelor ISPA. A fost adesea necesară intervenția serviciilor Comisiei, în special a Delegației CE de la Zagreb, nu numai pentru a verifica dacă au fost corect executate procedurile, ci și pentru a rectifica erori, pentru a realiza serviciul de intermediar în dialogul cu ofertanții nemulțumiți și pentru a explica agenției de punere în aplicare modalitățile de executare a acestor proceduri. A fost necesară ameliorarea periodică a calității documentelor de licitație ceea ce a generat mari întârzieri în publicarea anunțurilor sau în încheierea licitațiilor. Efectul cumulat al acestor intervenții a fost reprezentat de întârzieri suplimentare în procesul de punere în aplicare.

Aprobarea *ex-ante* de către Comisie, a procedurilor de licitație și de contractare în cazul proiectelor ISPA este, prin urmare, pe deplin justificată până la realizarea SEID (a se vedea mențiunile anterioare). În sistemul de aprobare *ex-ante* și în conformitate cu decizia SID privind atribuirea competențelor de gestionare, numai CFCA joacă rolul de autoritate de contractare cu responsabilități privind punerea în aplicare a proiectelor, în timp ce Comisia aprobă fiecare etapă a procedurii de achiziții publice. Prin urmare, cu toate că nu este parte contractantă, Comisiei îi revin o parte din responsabilitățile comune privind corectitudinea procedurii de achiziții publice (contractele încheiate între beneficiari și contractanți fără acordul Comisiei nu sunt valabile).

16. POLITICA ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI

Având în vedere că ajutoarele ISPA sunt destinate în special acoperirii unor cheltuieli publice – sau similare –, privind servicii colective, în general nu există probleme de incompatibilitate cu dispozițiile comunitare în domeniul concurenței. În măsura în care normele privind achizițiile publice nu sunt încălcate și atunci când este garantat accesul liber la aceste infrastructuri pentru toți operatorii economici care îndeplinesc cerințele tehnice și juridice necesare, această asistență nu oferă niciun avantaj special anumitor societăți.

17. POLITICA DE MEDIU

Furnizând asistență directă pentru proiectele de mediu prioritare, ISPA contribuie deopotrivă la punerea în aplicare a politicii de mediu și la respectarea standardelor UE în Croația. Experiența dobândită prin elaborarea și implementarea proiectelor contribuie la dezvoltarea capacității administrative în sectorul mediului și la accelerarea reformei acestuia. Consolidarea capacității administrative implică în special planificarea investițiilor și definirea priorităților în domeniul mediului. S-au înregistrat, de asemenea, progrese constante în punerea în aplicare corectă a Directivei EIA (Directiva 85/337/CEE a Consiliului din 27 iunie 1985 privind evaluarea efectelor asupra mediului înconjurător ale anumitor proiecte publice și private), în special în ceea ce privește aspectele referitoare la consultarea publicului.

Este de așteptat ca ISPA să contribuie în acest fel la realizarea unor progrese în ceea ce privește protecția mediului în Croația.

Este important să se sublinieze că, în ceea ce privește Croația, introducerea IPA, cu numărul său mai mare de organisme implicate și crearea unui flux de proiecte noi, trebuie să se asigure suficiente resurse financiare și umane pentru punerea în aplicare (inclusiv monitorizare, control, eliberarea autorizațiilor și elaborarea rapoartelor).

18. POLITICA ÎN DOMENIUL TRANSPORTULUI

Rețelele de transport din Croația, aprobate în conformitate cu TINA (Transport Infrastructure Needs Assessment – evaluarea necesităților privind infrastructura de transport) și REBIS (Regional Balkans Infrastructure Study – studiul privind infrastructurile de transport în regiunea Balcanilor), s-au dezvoltat în cadrul coridoarelor de transport paneuropene. Mai multe dintre acestea traversează teritoriul Croației, printre care coridorul VII (Dunăre), coridorul X (Salzburg-Ljubljana-Zagreb-Belgrad-Nis-Skopje-Veles-Salonic, inclusiv ramura Xa), precum și coridorul V, care are două ramuri în Croația (Vb – Budapesta, Zagreb Rijeka – și Vc – Budapesta, Sarajevo, Ploče). Aceste rețele au fost utilizate ca bază de planificare pentru strategia națională privind transporturile în ceea ce privește ISPA. De aceea, singurul proiect ISPA în domeniul transporturilor face parte din rețelele TINA și REBIS, respectiv se referă la construirea sau reabilitarea unei secțiuni, a unui punct nodal sau a unei căi de acces legate de rețele. Rețelele TEN-T din Croația au fost proiectate pe baza recomandărilor SEETO (South East Europe Transport Observatory).

Coordonarea între instrumentele de preaderare

În conformitate cu regulamentul privind coordonarea asistenței², Comisia asigură o strânsă coordonare între cele trei instrumente de preaderare: PHARE, SAPARD și ISPA. În conformitate cu dispozițiile regulamentului menționat, Comitetul de gestionare PHARE joacă un rol special în coordonarea celor trei instrumente de preaderare.

Coordonarea cu Comitetul mixt de monitorizare (PHARE)

Comitetul mixt de monitorizare asigură coordonarea monitorizării fiecărui instrument de preaderare și evaluarea progresului general al asistenței finanțate din fonduri UE în țările beneficiare. Dacă este cazul, comitetul formulează recomandări pentru Comitetul ISPA sau pentru Comisie.

Coordonarea cu delegațiile CE

Serviciile Comisiei (DG Extindere, Relații Externe, Politică Regională) au organizat întâlniri periodice cu experții din delegații responsabili de PHARE și ISPA pentru a discuta chestiuni legate de programare și implementare, în special problemele ridicate de procedurile de licitare și contractare.

Coordonarea cu IPA

Pentru a se asigura o coordonare eficientă și pentru a se evita dublarea activităților, în 2008 s-au organizat reuniunile celor două Comitete de monitorizare ISPA din Croația în paralel cu reuniunile Comitetelor de monitorizare sectorială IPA care se ocupă de componenta dezvoltare regională. De asemenea, este important faptul că două dintre măsurile de asistență tehnică finanțate prin ISPA se referă la pregătirea fluxurilor de proiecte în vederea unei implementări bazate pe cofinanțare prin IPA. Astfel, se speră ca tranziția de la ISPA spre IPA să se realizeze armonios fără întreruperea implementării măsurilor din sectoarele respective.

19. ACȚIUNI PUBLICITARE

În 2008, a avut loc o acțiune publicitară legată de proiectele ISPA. În gara Deletovici din estul Croației s-a desfășurat o ceremonie care a marcat începerea lucrărilor de construcție la proiectul de reabilitare a căii ferate Vinkovci - Tovarnik - frontiera de stat, primul proiect ISPA început în Croația. Miniștrii croați ai finanțelor și transporturilor, precum și șeful Delegației CE din Croația s-au adresat invitaților și reprezentanților media. La rândul său, inginerul coordonator al proiectului a prezentat proiectul. Evenimentul s-a bucurat de mult succes și a fost relatat pe larg în mass-media croată.

² Regulamentul (CE) nr. 1266/1999 al Consiliului din 21 iunie 1999 privind coordonarea asistenței acordate statelor candidate în cadrul strategiei de preaderare.